

sværligt opfyldte. Ad hvad Veie de naae dette Maal, kan derimod være Staten ligegyldigt; derpaa kommer det ikke an, men paa at de unge Mennecker, som gaae op til Examen, virkelig fyldestgjør Fordringerne, og Vissheden derfor kan faaes igjennem Examencommisjonen. Men det er jo bestandig den Strid, der er imellem den høitærede Minister og os, at han vil have, at Staten skal lede de Unge frem fra Barndommen ad de bestemte foreskrevne Veie til det Maal, der skal være det endelige, medens vi mene, at naar vi faae Maalet fyldestgjort, saa er det Staten ligegyldigt, ad hvilke Veie Maalet naaes. Hvad han forøvrigt anførte angaaende det stillede Forslag, skal jeg ikke komme ind paa, thi det kan den ærede Ordfører imødegaae bedre end jeg. Med Hensyn til de andre Vædringsforslag meente Ministeren, at vi ved vort Forslag under Nr. 15 vilde henvise disse Embetsmænd ved Sorø Academi til Finantslovens stiftende Bevillinger; men det er jo ikke Tilfældet. Der er jo givet en Vønningslov for dem, som vil vedblive, den af 1858. Hvad angaaer Bogholderen og Forvalteren ved Sorø Academi, saa er der jo her ikke, som jeg oplyste før, Tale om at afknappe Vønnen, her er blot Spørgsmaal om, hvorvidt det Tillæg, der skal gives den Vedkommende, skal være lidt større eller lidt mindre rundeligt. Det ærede Medlem for Præste (Frølund) omtalte Forslaget stadig, som om der var Tale om at afknappe Manden Noget, af hvad han nu har; men det er jo saa langtfra Tilfældet, at der endogsaa bliver lagt til; vi ville kun ikke lægge Saameget til, som Regjeringen ønsker. Med Hensyn til Forslaget under Nr. 20 har det undret mig noget, at den høitærede Minister har kunnet gaae saa let ind paa det, skjøndt det afviser fra hans eget; jeg haabede, at han vilde have holdt noget mere bestemt paa sit eget. Saltfald maa jeg ønske, at Ministerens Forslag maa blive foretrukket for Forslaget under Nr. 20, saaledes at, hvis vort Forslag under Nr. 19 ikke bliver vedtaget, da idetmindste Ministerens Forslag vedtages derved, at Forslaget under Nr. 20 forkastes.

Tal: Naar den ærede sidste Taler

hentydede til den Strid, som føres mellem ham og hans Meningssæller paa den ene Side og den høitagtede Minister paa den anden Side angaaende Skolelærerseminarierne, saa tror jeg at burde lægge Vægt paa, at det ikke blot er med Ministeriet, at denne Strid føres, men tillige med den meget betydelige Deel af Befolkningen, som i dette Punkt staaer fuldstændig paa Ministerens Standpunkt, og endog en Deel af dem, der under visse Betingelser kunde være tilbøjelige til at støtte det Forslag, der er stillet om Nedlæggelse af eet af Skolelærerseminarierne. I dette Tilfælde er jeg; jeg kunde være meget tilbøjelig til at støtte dette Forslag, men udelukkende af det Hensyn, hvorvidt Seminariernes Antal staaer i et passende Forhold til det Elefantalt, som for Tiden søger dem, idet det forekommer mig ganske heldigt, at der finder en Concurrence Sted mellem de private Seminarier og Statsseminarierne, men at denne Concurrence kun kan faae en alvorlig Betydning, naar Seminariernes Antal og Elefantallet staae i et passende Forhold til hinanden. Der er her et Hensyn, som heller ikke bør lades ude af Synet, da man ellers let kunde komme til en falsk Anskuelse, og det er, at efterhaanden som i de senere Aar og — man kan vistnok uden Overdrivelse sige — næsten i alle Samsundsforhold Indtægterne og de Fordringer, der stilles til Livet, have i høj Grad udvidet sig, er Skolelærerstillingen en af de saa, der ingenlunde kan siges at have fulgt Skridt med Tiden. (En Stemme: Jo!) Nei, jeg paastaer, at der ikke findes ret mange Stillinger i vore Forhold, hvor de Fordringer, der stilles til en Mand, og den Løn, der ydes ham, staae i et saadant Misforhold til hinanden som netop med Hensyn til Skolelærerne. Dette er min fulde Overbeviisning, og jeg taler af en Overbeviisning, der ogsaa har nogen Erfaring at støtte sig til. Naar jeg f. Ex. tager Mænd af aldeles lignende Dannelses, hvor det Lavmaal af Kundskaber, som fordres, for at de kunne ansæes for dygtige Mænd i deres Stilling, staaer omtrent ved Siden af, hvad der fordres af Lærerstandens, saa kjender jeg — og jeg har havt Leilighed til at kjende saadanne Folk baade i